

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/224/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4410211617
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4410211617.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: F. P. B., nar. X.X.XXXX, bytom Z. I., V. XX, právne zastúpená JUDr. Vladimíra Mituchovičová, advokátka so sídlom Nové Zámky, SNP 36, proti žalovaným: 1./ F. E. A., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. I., Q. XX, 2./ F. D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., Q. XX, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 5. februára 2018, č. k. 9C/164/2010-231, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1./ a 2./ rade nepriznáva voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len "OSP", účinný do 30.6.2016, od 1.7.2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP") rozsudkom zo dňa 5. februára 2018, č. k. 9C/164/2010-231 (ďalej len "napadnutý rozsudok") zamietol žalobu a o trovách konania v ďalších dvoch výrokoch rozhodol tak, že žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie o spore súd prvej inštancie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 13 zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 23.7.2010 domáhala rozhodnutia, podľa ktorého žalovaná v 1. rade vypracovaním znaleckého posudku č. 101/2005 podaného pre účely trestného konania OR PZ, ÚJaKP Nové Zámky pod sp. zn. ORP-2722/1-OSV-NZ-2004 a nepravdivými informáciami a odbornými závermi, ktoré poskytla pre účely trestného konania vedeného pred OR PZ, ÚJaKP Nové Zámky, sp. zn. ORP928/3-OSV-NZ-2004 neprípustným spôsobom zasiahla do osobnostných práv žalobkyne. Ďalej sa domáhala rozhodnutia, podľa ktorého žalovaný v 2. rade vypracovaním a poskytnutím vyjadrenia, nepravdivými informáciami a odbornými závermi, ktoré poskytol pre účely trestného konania vedeného pred OR PZ, ÚJaKP Nové Zámky, sp. zn. ORP-928/3-OSV-NZ-2004 neprípustným spôsobom zasiahol do osobnostných práv žalobkyne, čím sa žalovaní v 1. a 2. rade dopustili neoprávneného zásahu do práva žalobkyne na ochranu osobnosti. Ďalšími výrokmi sa žalobkyňa domáhala, aby žalovaná v 1. rade bola povinná sa jej písomne ospravedlniť a zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25 000 eur, a tak isto od žalovaného v 2. rade tiež požadovala povinnosť sa jej písomne ospravedlniť a zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25 000 eur. V prípade úspechu sa domáhala nároku na náhradu trov

konania. Prvoinštančný súd ďalej uviedol teoretické východiská týkajúce sa ochrany pred zásahmi do osobnosti a podmienky jej úspešného uplatnenia.

4. Konštatoval, že v predmetnom konaní žalobkyňa nepreukázala pasívnu legitimitáciu žalovaných, a preto bolo potrebné žalobu v celom rozsahu z hmotnoprávneho hľadiska zamietnuť.

5. Žalovaná v 1. rade vykonala znalecký posudok č. 101/2005 v trestnom konaní pod sp. zn. ČVS: ORP-2722/1-OSV-NZ-2004 na základe uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície Nové Zámky, pretože bola týmto uznesením ustanovená, aby ho vypracovala, žalovaná v 1. rade tento posudok vypracovala a predložila v predmetnom trestnom konaní, ktorý vypracovala v súlade so zákonom v tom čase platnom č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v platnom znení, riadne a objektívne ako znalkyňa z odboru psychiatrie. V tomto smere z jej strany podľa vyššie citovaného zákona § 12 odsek 1 nesmie bezdôvodne vykonať predmetný úkon. Tvrdenia žalobkyne a všetky dôkazy k tomu smerujúce, ktoré vo veci predložila, nekorešpondovali s tým, že by znalkyňa tento znalecký posudok vypracovala a podložila nepravdivými informáciami a že by týmto znaleckým posudkom neprípustným spôsobom zasiahla do osobnostných práv žalobkyne.

6.1. V predmetnom konaní žalobkyňa žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala, že boli splnené všetky tri podmienky podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, teda že by existoval zásah, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby, v jej fyzickej a morálnej integrite, že došlo k neoprávnenému zásahu vypracovaním znaleckého posudku žalovanou v 1. rade a že by existovala a bola daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi. Všetky tvrdenia žalobkyne, ktoré uvádza v žalobe sú založené len na jej osobných domnienkach a tvrdeniach a rozpore, ktorý má už viac rokov so svojím bratom G. B., kvôli ktorému rozporu na tunajšom súde prebiehalo už viacero konaní, ktoré boli už právoplatne skončené a prebieha ďalšie konanie, ktoré nie je právoplatne skončené pod sp. zn. 9C/212/2016, kde žalobkyňa podala žalobu voči G. B., svojmu bratovi o vykázanie z nehnuteľnosti a kde predložila množstvo tých listinných dôkazov, ktoré predložila aj do tohto konania. Súd na ne súd neprihliadal, a preto uznesením zamietol všetky návrhy, ktoré žalobkyňa navrhla vykonať v rámci dokazovania, či už s poukazom na výsluch svedkov, ktorí mali preukázať, aké sú vzťahy medzi ňou a jej bratom, ako sa voči nej vulgárne vyjadruje, ako ju fyzicky napáda a pod., koľko trestných oznámení voči nemu podala, čo všetko sú dôkazy, ktoré s predmetným konaním absolútne nesúvisia a už vôbec nie prehrávka na CD nosiči, ktorá je založená v prílohovej obálke spisu, ktorá sa týka výslovne hádky medzi žalobkyňou a jej bratom, je v maďarskom jazyku a nesúvisí ani s vypracovaním znaleckého posudku žalovanej v 1. rade.

6.2. Žalovaná v 1. rade ako znalkyňa nezodpovedá za vnímanie znaleckého posudku tretími subjektmi a rovnako nezodpovedá za následky v konaní tretích subjektov na základe ich subjektívneho a autonómneho vnímania a hodnotenia znaleckého posudku. Ani jeden zo žalovaných nezodpovedá za skutočnosť, k akému rozhodnutiu došlo v trestnom konaní pod ČVS: ORP-928/3-OSV-NZ-04, ktoré bolo ukončením trestného konania pod ČVS: ORP-2722/1-OSV-NZ-2004, najmä, že bolo zastavené, lebo žalovaní ako znalci si v týchto trestných konaniach splnili iba svoju zákonnú povinnosť, ktorá im bola uložená uznesením orgánov činných v trestnom konaní a tiež nezodpovedajú za to, že nebolo orgánmi činnými v trestnom konaní nariadenie skúmanie duševného stavu G. B. a v tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že súd prvej inštancie ani v tomto konaní nemá povinnosť zisťovať, či G. B. bol psychiatricky liečený, či už ambulantne alebo ústavne 14 rokov.

6.3. Znalci nenesú zodpovednosť za hodnotenie dôkazov a za rozhodovanie orgánov činných v trestnom konaní, ako aj skutočnosť, že žalobkyňa mala zákonom danú možnosť navrhnúť a predložiť dôkazy v prípravnom konaní, mala možnosť podrobiť sa ďalšiemu vyšetreniu a predložiť ďalší znalecký posudok, ak mala pochybnosti o závere znaleckého posudku žalovanej v 1. rade pod č. 101/2005 pre účely trestného konania pokiaľ nesúhlasila s jeho závermi. Z trestného spisu však nie je preukázané, že žalobkyňa údajný nesprávny záver znaleckého posudku č. 101/2005 nejakým relevantným spôsobom spochybnila resp. nevyvrátila, avšak jej subjektívny názor na záver znaleckého posudku a skutočnosť, že s ním nesúhlasí a že ho namieta, nie je dôvodom, aby takýmto spôsobom došlo k neoprávneným zásahom do jej práv ako fyzickej osoby a že by táto skutočnosť mala vyvolať nemajetkovú ujmu.

7. Prvoinštančný súd zdôraznil, že ani jeden zo žalovaných nemôže zodpovedať za konanie tretej osoby G. B., ktorý je za svoje konanie zodpovedný sám a pokiaľ nejakým spôsobom zasiahol podľa tvrdení

žalobkyne do jej osobnostných práv, čo samozrejme musí ona preukázať, je žalobkyňa oprávnená domáhať sa ochrany pred súdom voči nemu, ale nie voči znalcom, ktorí vykonali zadaný znalecký posudok a správu pre účely trestného konania a ktorí sú na to oprávnené osoby, aby z odboru psychiatrie boli ustanovení za znalcov a boli oprávnení vypracovať znalecký posudok a aby žalovaný v 2. rade sa vyjadril k návrhu na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony žalobkyne tak, ako sa vyjadril svojím listom v trestnom konaní zo dňa 2.7.2008. Rovnako žalovaný ako znalci nezodpovedajú ani za subjektívne vnímanie znaleckého posudku, ktorý ho mal údajne podľa tvrdení žalobkyne „posmeliť“ v pokračovaní páchania trestnej činnosti podľa žalobkyne, pretože ani túto skutočnosť žalobkyňa žiadnym relevantným dôkazom nepreukázala. Pokiaľ má za to, že tretia osoba G. B. sa dopúšťa voči žalobkyne ďalších útokov, trestných činov ohrozujúcich jej život a zdravie, má právo v zmysle Tr. poriadku podať trestné oznámenie, ktoré sú orgány činné v trestnom konaní povinné vybaviť v súlade so zákonom. V danom prípade neboli splnené základné tri podmienky, ktoré vyžaduje § 13 odsek 1 OZ, preto v žiadnom prípade nebolo možné žalobe ako celku vyhovieť a už vôbec nie priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako si ju vyčíslila žalobkyňa v žalobnom petite.

8. V súvislosti so žalobkyňou navrhovaným dôkazom, prehratím zvukovej nahrávky majúcej obsahovať vyhrážky G. B., súd uviedol, že predmetom tohto konania nebolo zisťovanie, či sa vôbec, ak aj áno, akéhokoľvek konania mal dopustiť G. B. voči žalobkyne, či bola alebo nebola naplnená skutková podstata nejakého trestného činu alebo nie. Tento dôkaz absolútne nesúvisí s predmetom konania tak isto, ako s ním nesúvisí ani množstvo navrhovaných dôkazov, a to výsluchov svedkov a ďalších listinných dôkazov v súvislosti s konaním tretej osoby G. B., rôzne výsluchy pred orgánmi činnými v trestnom konaní, trestnými oznámeniami voči G. B. a pod.

9. Žalobkyňa nepreukázala žiadne také dôkazy, ktoré by spochybňovali znalecký posudok č. 101/2005 žalovanej v 1. rade a ani dôkazy, ktoré by preukazovali nepravdivosť správy, ktorú podal v trestnom konaní žalovaný v 2. rade ako znalec voči žalobkyne. V tomto smere vôbec nie je možné uvažovať o tom, že by žalovaný v 1. a 2. rade porušili akýmkoľvek spôsobom ustanovenia zákona o znalcoch a tlmočníkoch a že by výkonom svojej znaleckej činnosti zasiahli do osobnostných práv žalobkyne. Keďže v danom prípade žalovaný nie sú pasívne vecne legitimovanými v konaní, nie sú subjektom zásahu do osobnostných práv žalobkyne, nemôžu byť ani subjektmi, ktoré mali žalobkyne náhradu nemajetkovej ujmy zaplatiť v peniazoch tak, ako si ju vyčíslila v žalobnom petite.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že osobitne tento nárok nepriznal ani jednému zo žalovaných, lebo si ich neuplatnili, žalovaná v 1. rade rozhodnutím vo veci samej uviedla, že si v prípade úspechu neuplatňuje nárok na náhradu trov konania a žalovaný v 2. rade sa k tejto otázke vôbec nevyjadril a písomne si takýto nárok neuplatnil.

11. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie žiadajúc odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Uviedla, že žalovaná v 1. rade vykonala nepravdivý znalecký posudok. Súd ignoroval jej vyjadrenie zo dňa 28.3.2017. Poukázala na to, že počas 10 minútového rozhovoru, týkajúceho sa zvukového záznamu páchatel'a, neurobila ani jednu poznámku. Nedošlo k vyšetreniu duševného stavu. Znalecký posudok vykonala na objednávku po jej osobnom konflikte s prokurátorom. Žalovaná si vykonštruovala také otázky a také odpovede, že uzavrela jej výpoveď ako nedôveryhodnú. Uviedla, že nemala zlé detstvo, ako tvrdila žalovaná v 1. rade. Žalovaná v 1. rade sa dopustila trestného činu podľa § 175 Trestného zákona. Žalovaná účelovo poskytla uvedené falošné informácie trestným orgánom. Súd jej neumožnil počas pojednávania predviesť priebeh 10 minútového rozhovoru. V ďalšom obsahu odvolania poukazuje na tvrdené závažné chyby rozsudku. Napríklad, že nikdy nepoužila spojenie, že „podľa môjho názoru k vyšetreniu môjho duševného stavu nedošlo“. Jej tvrdenia o žalovanej v 1. rade neboli založené na domnienkach. V ďalšom obsahu poukázala na správanie žalovanej v 1. rade napríklad, že sa jej nepozrela počas dvoch pojednávaní do očí alebo na otázku, „čo vy na to“, uviedla „nemám čo dodať“. To, že znalecký posudok obsahuje všetky náležitosti neznamená, že je pravdivý.

13. K žalovanému v 2. rade uviedla, že tento klamal. Správu vyprodukoval preto, aby sa dala použiť na návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony. Súd nevykonal navrhované dôkazy.

14. K odvolaniu žalobkyne sa žalovaná v 1. rade vyjadrila stručne tak, že žalobkyňa v odvolaní konštatuje len svoje subjektívne vnímanie znaleckého posudku č. 101/2005. Poukázala na ust. § 185 ods. 1, § 191 ods. 1 CSP a čl. 15 CSP s tým, že súd tak aj postupoval. Nemôže zodpovedať za subjektívne vnímanie tretej osoby jej znaleckého posudku.

15. Písomné stanovisko k odvolaniu zaslala aj manželka žalovaného v 2. rade, ktorá uviedla, že jej manžel sa nedokáže vyjadriť, pretože ma zrejme Alzheimerovu chorobu.

16. Následne sa vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne a žiadala, aby boli nároky voči žalovanému vymáhané voči poisťovni. Žalobkyňa v ďalšom vyjadrení spresnila, že žiada, aby odvolací súd rozhodol tak, ako navrhla v podanom odvolaní. V ďalšom obsahu vyjadrenia prakticky zopakovala, čo uviedla v odvolaní.

17. Žalobkyňa následným (ďalším) podaním predložila tvrdené nové dôkazy o tom, že žalovaná v 1. rade poskytla nesprávnu informáciu, že páchatel (pozn. G. B.) nebol nikdy psychiatricky liečený.

18. Žalovaná v 1. rade sa poukázala na § 366 CSP (novoty) s tým, že neboli splnené podmienky na uplatnenie nových dôkazov. Zároveň uviedla, že uvedené dôkazy s predmetom veci ani nesúvisia.

19. Napokon sa vyjadrila žalobkyňa, že skutočnosti (o novom dôkaze) jej skôr neboli známe, pretože správu o liečení G. B. získala až v januári 2019.

20. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1,2 CSP ako vecne správne potvrdil.

21. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

22.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

22.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

22.3. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22.4. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

23. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne a správne zistil skutkový stav veci, vec správne právne posúdil na základe aplikácie ustanovení príslušných právnych predpisov a následne správne rozhodol o podanej žalobe žalobkyne tak, že ju ako nedôvodne podanú zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

24. Odvolací súd nebude opakovať argumenty súdu prvej inštancie, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby, pretože s týmito sa stotožňuje a zároveň na ne odkazuje s tým, že žalobkyňa nepreukázala predpoklady zodpovednosti žalovaných. Na zdôraznenie správnosti a vzhľadom na odvolacie námietky konštatuje, že problematika zodpovednosti za konania vylučujúce protiprávnosť, teda konania podľa práva (právom aprobované zásahy do integrity osôb) realizované na základe zákona a v jeho medziach vylučujú základný predpoklad zodpovednosti zasahujúceho subjektu, ktorým je protiprávnosť (protiprávny úkon, protiprávne konanie). Absencia protiprávnosti vylučuje zodpovednosť.

25. Odvolací súd poukazuje na to, že zodpovednosti pre nesprávne podaný znalecký posudok sa môže v civilnoprávnej oblasti týkať zvlášť zmluvnej zodpovednosti znalca voči kontrahentovi alebo voči tretej osobe (zmluvne podaný znalecký posudok), alebo mimozmluvnej zodpovednosti za podaný znalecký posudok voči komukoľvek (posudzovaná osoba, účastník konania, dobrá viera v znalecký posudok tretej osoby a pod). V právnom poriadku Slovenskej republiky je zodpovednosť vybudovaná na všeobecných princípoch zodpovednosti (§ 415 a 420 OZ). Aspekty rozlišovania zodpovednosti vznikajúcej zo zmluvnej resp. mimozmluvnej zodpovednosti však nebudú pre tento spor podstatné, pretože v predmetnom spore (hoci išlo o rozhodujúcu otázku) nebol zo strany žalobkyne preukázaný základ zodpovednosti, ktorým bolo protiprávne konanie (nesprávny znalecký posudok). Situácii, keď žalobca nepreukáže základ predpokladu zodpovednosti žalovanej strany lepšie ako nedostatok pasívnej vecnej legitímácie svedčí nedôvodnosť žaloby.

26. Právna úprava zodpovednosti za protiprávne spôsobenú škodu je jednotná a neexistuje explicitné rozlišovanie medzi zmluvnou a mimozmluvnou zodpovednosťou za škodu čo do právnych predpokladov a ani čo do právnych následkov. Vzhľadom na všeobecné vyjadrenie generálnej zodpovednostnej a prevenčnej klauzuly by akákoľvek osoba mohla uplatniť voči škodcovi svoj nárok na náhradu škody spôsobenej škodcovým protiprávnym konaním, bez ohľadu na to, či bol k danému správaniu sa povinný na základe zmluvy (bez ohľadu na to, s kým ju uzavrel) alebo zákona. Nič by teda (aspoň na prvý pohľad do právneho predpisu a bežnej komentárovej literatúry) nebránilo predstave, že porušenie zmluvy je aj porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 českého (pozn. slovenského) Občianskeho zákonníka /a tak aj deliktom/ (A. C.: Zodpovednosť znalcov v komparatívnom a kolíznoprávnom kontexte, Košice 2009).

27. Pre tento prípad bolo teda treba prihliadnúť na existenciu podmienok okolností vylučujúcich protiprávnosť a excesivitu konania znalca v podanom znaleckom posudku.

28. To, čo je neoprávneným zásahom a hodnotením vybočenia z oprávneného zásahu rozoberal aj Najvyšší súd Českej republiky, ktorý v rozsudku zo dňa 28.03.2013, sp. zn. 30 Cdo 593/2013 uviedol, že „neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je tedy jednání, které zasahuje do práv chráněných ustanovením § 11 Obč. zák. a je v rozporu s právy a povinnostmi původce zásahu stanovenými právním řádem. Neoprávneným zásahem do práva na ochranu osobnosti je jednání neoprávneně směřující proti osobní i mravní integritě fyzické osoby, které je objektivně způsobil nepříznivě zasáhnout některou ze složek osobnosti takové fyzické osoby. Pro úspěšné uplatnění práva na ochranu osobnosti není vyžadováno vyvolání konkrétních následků zásahu proti tomuto chráněnému statku, ale postačí, že zásah byl objektivně způsobil narušit nebo alespoň ohrozit práva chráněná ustanovením § 11 Obč. zák.“. Tento zásah musí být neoprávnený (protiprávní) a musí zde být zjištěna existence příčinné souvislosti mezi takovým zásahem a dotčením osobnostní sféry fyzické osoby. Neoprávneným zásahem je zásah do osobnosti fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem, t. j. s právním řádem. Přitom by bývalo nezbytné zkoumat míru (intenzitu) tvrzeného porušení základního práva na ochranu osobnosti žalobkyně v kontextu s plněním znalecké povinnosti žalovaného, resp. bylo třeba se zaměřit i na to, zda žalovaný z rámce plnění takovéto povinnosti excesivně nevybočil“.

29. Vykonanie znaleckého posudku (napr. v trestnom konaní) na základe rozhodnutia orgánu vykonávajúceho trestné konanie je konaním podľa práva. Vykonanie znaleckého posudku je teda právom aprobované konanie, ktoré je spôsobilé zasiahnuť do práv osoby. Ak bol znalecký posudok realizovaný spôsobom (a obsahom), ktorý zodpovedá znaleckému zadaniu a z pohľadu intenzity zásahu ho nemožno označiť za excesívny, nemožno ho hodnotiť ako akt (znalecký úkon) zakladajúci zodpovednosť znalca voči komukoľvek, hoci ním mohol byť voči konkrétnej osobe urobený (najmä subjektívne prežívaný) zásah. V prípade, ak podaný znalecký posudok bol excesívnym, zodpovednosť

zakladať môže. Môže ísť o zodpovednosť deliktuálnu (správne delikty), trestnoprávnu alebo civilnú. Predmetom sporu v tomto konaní nie je deliktuálna alebo trestnoprávna zodpovednosť.

30. Súdom ustanovený znalec nebol v zmluvnom záväzku voči žalobkyni alebo súdu (štátu) ale vykonával činnosť znalca na účely trestného konania spôsobom a postupom podľa všeobecné záväzných právnych predpisov.

31. V dôsledku sporového charakteru súdneho konania mala žalobkyňa preukázať, že podaný znalecký posudok bol excesívnym, a do jej práv zasahujúcim. Nepostačovalo preukázať, že išlo o znalecký posudok zasahujúci do jej subjektívne vnímaných práv. O excesivitu znaleckého posudku nemožno hovoriť v prípade, ak (v zásade) obsahuje drobné chyby (napr. vo forme znaleckého posudku, gramatické chyby v texte posudku a pod.). Taktiež nemožno hovoriť o excesívnom znaleckom posudku, ak aj niektorá čiastková informácia (najmä taká, ktorá účel zadania znaleckého skúmania nesledovala) bola následne vyhodnotená ako nesprávna alebo neúplná a nemala vplyv na správnosť záverov znaleckého skúmania.

32. Excesivita znaleckého posudku môže byť určovaná nesprávnymi (neúplnými) údajmi (podkladmi) alebo nesprávnymi závermi znalca, ktoré boli spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie orgánov verejnej moci, alebo závery, ktoré boli spôsobilé zasiahnuť do práv tretej osoby. Nesprávnosť, nepresnosť alebo neúplnosť znaleckého posudku potom môže byť spôsobená nedbanlivosťou, alebo aj úmyselne.

33. Odvolací súd s poukazom na zistenie súdu prvej inštancie uvádza, že obsahom zadania znaleckého skúmania žalobkyni (ako svedkyne) žalovanou v 1. rade a žalovaným v 2. rade boli otázky, ktoré sú pravidelne spojené s hodnovernosťou výpovede a (duševným) zdravotným stavom svedka v prípade indikácii a potreby takého skúmania. Znalecký posudok č. 101/2005 zo dňa 22.9.2005 žalovanej v 1. rade obsahuje zdroj, podklady, ktoré slúžili znalcovi na prijatie záverov a odpovedí na kladené otázky. Bez toho, aby žalobkyňa preukázala reálny vznik ujmy na jej právach a že ujma by nebola bývala vznikla bez (preukázaného) nesprávneho znaleckého posudku, nebolo možné konštatovať pochybenie žalovanej v 1. rade alebo žalovaného v 2. rade, ktorí podávali znalecký posudok (žalovaná v 1. rade), resp. vyjadrenie (žalovaný v 2. rade).

34. Len pre úplnosť odvolací súd poukazuje na to, že otázka, či bol G. B. psychiatricky liečený v minulosti (a ak by znalecký posudok „pracoval“ zo záveru, že psychiatricky liečený nebol), nemohla mať vplyv na existenciu zodpovednosti znalca za podaný znalecký posudok, pretože posudzovaný znalecký posudok smeroval k zisteniam týkajúcim sa osoby (svedkyne) žalobkyni. Potom ani nemohlo ísť o informáciu, ktorá mala zásadný vplyv (a podľa žalobkyni, ktorá mala zasiahnuť) na nesprávne podaný (protiprávny, excesívny) znalecký posudok. Bez ohľadu na prípustnosť (novoty; § 366 CSP) v odvolaní predloženého dokladu žalobkyňou ide teda o argument, resp. dôkaz (prostriedok procesného útoku), ktorý by nebol spôsobilý zvrátiť závery o nedôvodnosti žaloby.

35. Odvolací súd teda konštatuje, že žalobkyňa nepreukázala základ predpokladu zodpovednosti žalovaných, ktorým bol protiprávny úkon - excesívny znalecký posudok (odb. vyjadrenie), preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

36.1. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

36.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným v 1./ a 2./ rade voči žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože im žiadne trovy nevznikli.

38. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).